

การใช้บัตรแบ่งคอนในห้องสมุดมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร

นางสาว ชลลิตตา ชูติมาาศ

ศูนย์วิทยุโทรพัทธากร

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

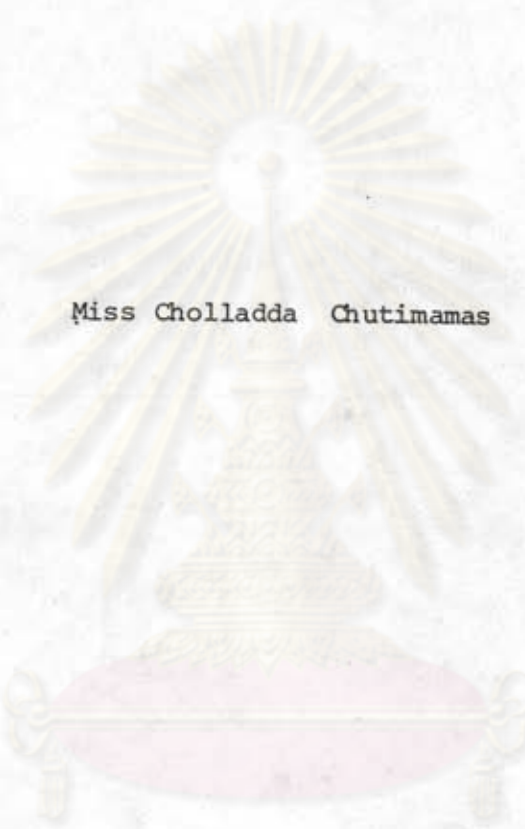
ISBN 974-578-692-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017592

117884765

THE USE OF GUIDE CARDS IN UNIVERSITY LIBRARIES, BANGKOK METROPOLIS

Miss Cholladda Chutimamas

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-578-692-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การใช้บัตรแม่ฮ่องสอนในท้องสมุคมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร

ชื่อผู้ผลิต นางสาว ชลลิตดา ชูติมามาส

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์

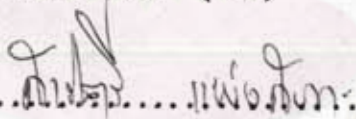
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ อัมพร ทิษะระ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

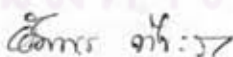
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วนิดา สุวรรดี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาวิตรี แห่งสภา)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ห่องพรรณ ลวนานนท์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ อัมพร ทิษะระ)

ชลัดดา ชุตินามาศ : การใช้บัตรแบ่งตอนในห้องสมุดมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร
(THE USE OF GUIDE CARDS IN UNIVERSITY LIBRARIES, BANGKOK METROPOLIS)
อ.ที่ปรึกษา : รศ.อัมพร ทิษะระ, 113 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานโยบายของห้องสมุดมหาวิทยาลัย 10 แห่ง ในกรุงเทพมหานคร
เกี่ยวกับหลักการจัดทำบัตรแบ่งตอน ประโยชน์และปัญหาของการใช้บัตรแบ่งตอนในการเรียงลำดับรายการ

ผลการวิจัยพบว่า ห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้บัตรแบ่งตอนในการนำค้นบัตรรายการ แต่ไม่ได้มีนโยบาย
เขียนไว้ให้ชัดเจนว่าจะจัดทำบัตรแบ่งตอน เชิงคุณภาพหรือเชิงปริมาณ รายการนำในบัตรแบ่งตอนอาจเป็นอักษร
คำ หรือวลีที่เลือกจากรายการบัตรที่นำ โดยทั่วไปประโยชน์ในการใช้บัตรแบ่งตอนคือ ช่วยให้ผู้ใช้ได้รับความ
สะดวกและประหยัดเวลาในการค้นหาบัตรรายการ แม้ว่าจะมีปัญหาในการเรียงลำดับและเรียงรายการนำ
ทับซ้อนกันก็ตาม

การวิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ห้องสมุดมหาวิทยาลัยควรกำหนดนโยบายในการจัดทำบัตรแบ่งตอน
เป็นสายลักษณะอักษร เกี่ยวกับขนาด สี และประเภทในการนำของบัตรแบ่งตอนที่ใช้แยกย่อยบัตร และบรรณารักษ์
ควรศึกษาความต้องการใช้สารนิเทศในสาขาวิชาต่าง ๆ ของผู้ใช้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำบัตร
แบ่งตอน เชิงคุณภาพในสาขาวิชานั้น ๆ

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ ชลัดดา ชุตินามาศ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อัมพร ทิษะระ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

CHOLLADDA CHUTIMAMAS : THE USE OF GUIDE CARDS IN UNIVERSITY LIBRARIES,
BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. AMPORN TIKHARA, 113
PP.

The purpose of this research was to study the policy of 10 university
libraries in Bangkok Metropolis concerning the use of guide cards, their
advantages and problems in the card arrangement.

It was found that the university libraries used guide cards, but the
policy was not clearly stated either qualitative or quantitative. The guiding
selected, were alphabets, words or phrases from a card catalog. Generally,
the advantages of using guide cards resulted in convenience and time saving of
users, though there were problems in filing, and misplaces in guiding.

The research suggested that a university library should have a written
statement about the size, color, and type of guiding in using guide cards.
Information needs of users in different fields should also be studied for
a quantitative guiding in the field.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต Cholladda Chutinamas

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Amporn Tikhara

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาช่วย

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณา เป็นอย่างมากจาก รองศาสตราจารย์ อัมพร
ทิษระ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและสละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำ และแก้ไข
ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการวิจัย และได้รับความ
กรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วนิดา สุรวดี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาวิตรี แห่งสภา
และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มิ่งพรพรณ ลวนานนท์ ที่กรุณา เป็นประธานและกรรมการสอบ และ
ตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ และขอขอบคุณ ผู้อำนวยการ
และบรรณารักษ์หัวหน้างานวิเคราะห์เลขหมู่และทำบัตรรายการหนังสือของห้องสมุดมหาวิทยาลัย
ทุกแห่ง ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ชลลิตตา ชูติมาภส

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
สมมติฐานในการวิจัย	7
ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
วิธีดำเนินการวิจัย	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	10
2 บัตรแบ่งตอน	12
ความหมายของบัตรแบ่งตอน	12
ประเภทของบัตรแบ่งตอน	12
ตัวอย่างบัตรแบ่งตอน	14
การใช้บัตรแบ่งตอนแยกย่อยและนำคืนในบัตรรายการ	15
ประโยชน์ในการใช้บัตรแบ่งตอน	16
ตัวอย่างบัตรแบ่งตอนที่ใช้ในห้องสมุดของต่างประเทศ	19

บทที่	หน้า
วิธีการจัดทำบัตรแบ่งตอนของห้องสมุดมหาวิทยาลัย	
ในกรุงเทพมหานคร	20
การใช้บัตรแบ่งตอนของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร	21
3 วิธีคำ เป็นการวิจัย	24
อักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	28
4 การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	29
ข้อมูลส่วนที่ 1	29
ข้อมูลส่วนที่ 2	29
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	76
สรุปผลการวิจัย	76
ส่วนที่ 1	76
ส่วนที่ 2	78
อภิปรายผลการวิจัย	81
ภาระหน้าที่ของผู้ให้สัมภาษณ์	81
นโยบายในการจัดทำบัตรแบ่งตอนของห้องสมุดมหาวิทยาลัย	81
ประโยชน์ในการใช้บัตรแบ่งตอน	82
การสื่อสารโดยใช้บัตรแบ่งตอน	83
ปัญหาต่าง ๆ ในการใช้บัตรแบ่งตอน	84
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบัตรแบ่งตอน	85
ข้อเสนอแนะ	87
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	87
แนวทางนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์	88
บรรณานุกรม	89

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์	96
ภาคผนวก ข แบบฟอร์มจดหมาย เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย	101
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม	102
ประวัติผู้เขียน	113

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

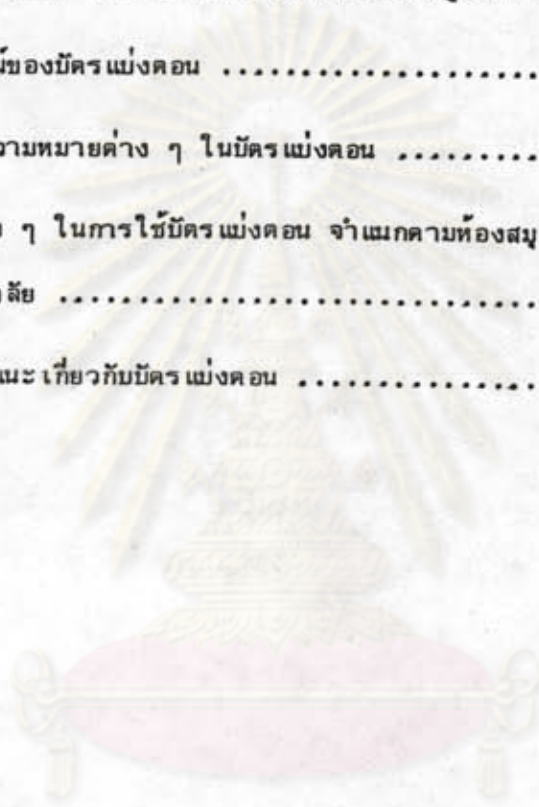
สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สถานภาพของห้องสมุดมหาวิทยาลัย และนโยบายในการจัดทำบัตร แม่กองตามห้องสมุดมหาวิทยาลัย	30
2	ภาระหน้าที่ของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามห้องสมุดมหาวิทยาลัย	31
3	วิธีการจัดทำบัตรแม่กองของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามห้องสมุด มหาวิทยาลัย	33
4	ขนาดและสีของบัตรแม่กองที่ใช้ จำแนกตามห้องสมุดมหาวิทยาลัย	36
5	วิธีใช้บัตรแม่กองแยกย่อยบัตรรายการ จำแนกตามห้องสมุด มหาวิทยาลัย	39
6	การสื่อสารโดยใช้บัตรแม่กอง จำแนกตามห้องสมุดมหาวิทยาลัย	40
7	สถานภาพของผู้ตอบ จำแนกตามเพศของผู้ตอบ	43
8	สถานภาพของผู้ตอบที่เป็นนักศึกษา จำแนกตามชั้นปี การศึกษา	44
9	วิธีค้นหาวัสดุห้องสมุด	46
10	อัตราความถี่ในการใช้บัตรรายการ จำแนกตามสถานภาพ และวุฒิการศึกษาของผู้ตอบ	47
11	ความสามารถในการใช้บัตรรายการ จำแนกตามสถานภาพ และวุฒิการศึกษาของผู้ตอบ	50
12	ความสามารถในการใช้บัตรรายการของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำแนกตามชั้นปีการศึกษา	53
13	การใช้บัตรแม่กอง	55
14	การใช้บัตรแม่กอง จำแนกตามความสามารถในการใช้บัตรรายการ	56

ตารางที่

หน้า

15	สาเหตุของการไม่ใช้บัตรแม่คอง จำแนกตามสถานภาพของ ผู้คอบ	58
16	การรู้จักบัตรแม่คอง จำแนกตามสถานภาพของผู้คอบ.....	62
17	ประโยชน์ของบัตรแม่คอง	64
18	การสื่อความหมายต่าง ๆ ในบัตรแม่คอง	68
19	ปัญหาต่าง ๆ ในการใช้บัตรแม่คอง จำแนกตามท้องสมุด มหาวิทยาลัย	70
20	ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับบัตรแม่คอง	73

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย